

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

22.01.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

NOVA NEWS

✓ Велев: Заплатите не се плащат от работодателите, а от пазара

„В Румъния замразиха заплати и пенсии, защото са в процедура по свръхдефицит - това чака и нас, ако продължаваме по тази траектория. Проблемът не е в приходите, а в разходите – несъобразени са с равнището на производителност на труда и на икономиката“. Това каза **председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев** в ефира на предаването „Твоят ден“ по NOVA NEWS. И допълни, че заплатите не се плащат от работодателите, а от пазара.

„Трудно бих дала оценка на новия социален министър Борислав Гуцанов, но знам, че се е занимавал с бизнес, с политическа дейност на общинско ниво и в парламента. Започва работата си с ентузиазъм, има заявка за решаване на много въпроси. Има няколко големи проблема, свързани с новия бюджет – състоянието на пенсионно-осигурителната система и тежкото положение на пазара на труда с липсата на качества на хората за нуждите на икономиката, както и човешки ресурси“, коментира бившият социален министър Христина Христова.

„Новият финансов министър Теменужка Петкова има дълъг стаж във ведомството. Но пред нея стои тежка задача. Не е нормално да има 3% дефицит на БВП. До дефицит се стига, когато има спад в икономиката“, обясни Велев.

Христова пък изрази надежда инвестиционната програма от 14 млрд. лева да бъде изпълнена от новото правителство. Видео от цялото участие гледайте [ТУК](#).

Факти

✓ Васил Велев: Проблемът не е в приходите, а в разходите – несъобразени са с равнището на производителността на труда

„В Румъния замразиха заплати и пенсии, защото са в процедура по свръхдефицит - това чака и нас, ако продължаваме по тази траектория. Проблемът не е в приходите, а в разходите – несъобразени са с равнището на производителността на труда и на икономиката“. Това каза **председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев** в ефира на предаването „Твоят ден“ по NOVA NEWS. И допълни, че заплатите не се плащат от работодателите, а от пазара. Трудно бих дала оценка на новия социален министър Борислав Гуцанов, но знам, че се е занимавал с бизнес, с политическа дейност на общинско ниво и в парламента. Започва работата си с ентузиазъм, има заявка за решаване на много въпроси. Има няколко големи проблема, свързани с новия бюджет – състоянието на пенсионно-осигурителната система и тежкото положение на пазара на труда с липсата на качества на хората за нуждите на икономиката, както и човешки ресурси“, коментира бившият социален министър Христина Христова.

„Новият финансов министър Теменужка Петкова има дълъг стаж във ведомството. Но пред нея стои тежка задача. Не е нормално да има 3% дефицит на БВП. До дефицит се стига, когато има спад в икономиката“, обясни Велев.

Христова пък изрази надежда инвестиционната програма от 14 млрд. лева да бъде изпълнена от новото правителство.

[Блиц](#)

✓ **Замразяват ли пенсиите? Васил Велев попари всички с тази прогноза**

В Румъния замразиха заплати и пенсии, защото са в процедура по свръхдефицит - това чака и нас, ако продължаваме по тази траектория.

Проблемът не е в приходите, а в разходите – несъобразени са с равнището на производителност на труда и на икономиката. Това каза **председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев** в ефира на NOVA NEWS. И допълни, че заплатите не се плащат от работодателите, а от пазара.

Проблеми в бюджета

„Трудно бих дала оценка на новия социален министър Борислав Гуцанов, но знам, че се е занимавал с бизнес, с политическа дейност на общинско ниво и в парламента.

Започва работата си с ентузиазъм, има заявка за решаване на много въпроси. Има няколко големи проблема, свързани с новия бюджет – състоянието на пенсионно-осигурителната система и тежкото положение на пазара на труда с липсата на качества на хората за нуждите на икономиката, както и човешки ресурси”, коментира бившият социален министър Христина Христова.

„Новият финансов министър Теменужка Петкова има дълъг стаж във ведомството. Но пред нея стои тежка задача. Не е нормално да има 3% дефицит на БВП. До дефицит се стига, когато има спад в икономиката”, обясни Велев.

Христова пък изрази надежда инвестиционната програма от 14 млрд. лева да бъде изпълнена от новото правителство.

[24 часа](#)

✓ **Васил Велев: Заплатите не се плащат от работодателите, а от пазара**

Председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев отправи остри критики към новия държавен бюджет в ефира на предаването „Твоят ден” по NOVA NEWS.

„В Румъния замразиха заплати и пенсии, защото са в процедура по свръхдефицит - това чака и нас, ако продължаваме по тази траектория”, алармира Велев. Според него основният проблем не е в приходната част на бюджета, а в разходите, които не са съобразени с производителността на труда и състоянието на икономиката.

Бившият социален министър Христина Христова открои няколко ключови предизвикателства пред новото правителство. На първо място тя постави състоянието на пенсионно-осигурителната система. Вторият съществен проблем според нея е дисбалансът на пазара на труда, където качествата на работната сила не отговарят на нуждите на икономиката.

По отношение на новия социален министър Борислав Гуцанов, Христова отбеляза неговия опит в бизнеса и политическата дейност както на общинско ниво, така и в парламента. *„Започва работата си с ентузиазъм, има заявка за решаване на много въпроси”*, коментира тя.

Васил Велев изрази загриженост относно планирания бюджетен дефицит. *„Не е нормално да има 3% дефицит на БВП. До дефицит се стига, когато има спад в икономиката”*, поясни той.

Христина Христова изрази надежда, че новото правителство ще успее да реализира инвестиционната програма от 14 милиарда лева.

[ЗКЕФА](#)

✓ **Васил Велев с коментар: Не работодателите, а пазарът плаща заплатите**

„В Румъния замразиха заплати и пенсии, защото са в процедура по свръхдефицит – това чака и нас, ако продължаваме по тази траектория. Проблемът не е в приходите, а в разходите – несъобразени са с равнището на производителност на труда и на икономиката“. Това каза **председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев**. И допълни, че заплатите не се плащат от работодателите, а от пазара.

„Трудно бих дала оценка на новия социален министър Борислав Гуцанов, но знам, че се е занимавал с бизнес, с политическа дейност на общинско ниво и в парламента. Започва работата си с ентузиазъм, има заявка за решаване на много въпроси. Има няколко големи проблема, свързани с новия бюджет – състоянието на пенсионно-осигурителната система и тежкото

положение на пазара на труда с липсата на качества на хората за нуждите на икономиката, както и човешки ресурси“, коментира пред NOVA NEWS бившият социален министър Христина Христова.

Advertisement

„Новият финансов министър Теменужка Петкова има дълъг стаж във ведомството. Но пред нея стои тежка задача. Не е нормално да има 3% дефицит на БВП. До дефицит се стига, когато има спад в икономиката“, обясни Велев.

Христова пък изрази надежда инвестиционната програма от 14 млрд. лева да бъде изпълнена от новото правителство.

[Дунав мост](#)

✓ Васил Велев: Заплатите не се плащат от работодателите, а от пазара

Председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев отправи остри критики към новия държавен бюджет в ефира на предаването „Твоят ден“ по NOVA NEWS.

„В Румъния замразиха заплати и пенсии, защото са в процедура по свръхдефицит - това чака и нас, ако продължаваме по тази траектория“, алармира Велев. Според него основният проблем не е в приходната част на бюджета, а в разходите, които не са съобразени с производителността на труда и състоянието на икономиката.

Бившият социален министър Христина Христова открои няколко ключови предизвикателства пред новото правителство. На първо място тя постави състоянието на пенсионно-осигурителната система. Вторият съществен проблем според нея е дисбалансът на пазара на труда, където качествата на работната сила не отговарят на нуждите на икономиката.

По отношение на новия социален министър Борислав Гуцанов, Христова отбеляза неговия опит в бизнеса и политическата дейност както на общинско ниво, така и в парламента. *„Започва работата си с ентузиазъм, има заявка за решаване на много въпроси“*, коментира тя.

Васил Велев изрази загриженост относно планирания бюджетен дефицит. *„Не е нормално да има 3% дефицит на БВП. До дефицит се стига, когато има спад в икономиката“*, поясни той.

Христина Христова изрази надежда, че новото правителство ще успее да реализира инвестиционната програма от 14 милиарда лева.

[Ruse news](#)

✓ Васил Велев: Бюджетът е пред взривяване. Тези 18 млрд. лв. дупка не са приказка, не са мит.

Теменужка Петкова има дълъг стаж във финансовото министерство, включително зам.-министър на финансите, така че нейното назначаване не е изненада. Пред нея има тежки задачи. Първата е възстановяване на финансовата и данъчната стабилност, коментира **председателят на АИКБ Васил Велев**.

Бюджетът е пред взривяване. Тези 18 млрд. лв. дупка не са приказка, не са мит. Това са пари за предизборни обещания, обясни той.

Много сериозно предупреждение към новия кабинет отправиха двама изявени експерти у нас.

Трудно ми е да дам оценка на новия социален министър, но знам, че се е занимавал с бизнес, с политическа дейност на общинско ниво и в парламента. Той започва с ентузиазъм, което е добре, дава заявка за решаване на някои въпроси, но дано има баланс и визия. Няколко големи проблема има за решаване, свързани с новия бюджет. Това е състоянието на пенсионно-осигурителната система и тежкото състояние на пазара на труда с липсата на качества на хората за нуждите на икономиката. Това коментира пред Нова нюз бившият социален министър Христина Христова.

В този бюджет, внесен от служебното правителство, има една значителна инвестиционна програма и дано тя се изпълни, за да може бизнеса да се развива. Тя е от 14 млрд. лв. и е важна. В тези 18 млрд. лв. влизат не само обещаните увеличения на заплатите и пенсиите, но и повишаване линията на бедност с 21%, което автоматично вдига всички социални плащания. Минималната работна заплата също е увеличена, но тя трябва по друг начин да се определя. Наистина има какво да се прави, посочи Христова.

В Румъния замразиха заплатите и пенсиите, защото страната влезе в свръхдефицит. Нас това ни чака същото, ако продължаваме по тази траектория. И проблемът не е в приходите. Данъчните приходи се събират и то добре. Проблемът е в разходите, които не са съобразени с равнището на труда, на икономиката. Минималната заплата нарасна с 38% за две години при ръст на икономиката 4%, как става това?

Досега ние харчехме най-много в ЕС за заплати като процент от БВП, а сега увеличаваме тези разходи още. Това е несправедливо, защото служителите в администрациите изкарват повече отколкото хората, които работят в реалната икономика и изкарват парите за държавния бюджет, коментира Велев.

Дума

✓ АОБР иска София да бъде отделен икономически район

Промяна на районирането на страната и обособяването на София като отделен икономически район. Това е един от приоритетите на работодателските организации, обявени на пресконференция вчера. Макроикономическа, финансова и данъчна стабилност, рекалибриране на зелената сделка за конкурентоспособна индустрия, членството на България в еврозоната и в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и образованието са другите области, за които ще работи тази година Асоциацията на организациите на българските работодатели. В нея влизат АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ. Добри Митрев, председател на БСК, настоя за запазването на съществуващия данъчен модел и намаляване на дела на brutния вътрешен продукт, преразпределян през държавния бюджет, рязкото намаляване на административната тежест, особено за малкия и среден бизнес, насърчаването на инвестициите в реалния производствен сектор. Гарантирането на компенсаторния механизъм за високите цени на електроенергията, докато има необходимост, и приемането на механизъм и процедури за подписване на дългосрочни договори за енергоинтензивните предприятия са сред приоритетите на АОБР в областта енергетика и зеления преход, поясни Константин Стаменов, председател на Комитета по енергетика на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Първо заседание на Съвета за съвместно управление: На дневен ред е спешната нужда от бюджет

Първо заседание на Съвета за съвместно управление, първи решения и първи предизвикателства, с които трябва да се справят партньорите във властта. На дневен ред е спешната нужда от редовен бюджет.

Финансовият министър Теменужка Петкова е представила днес притеснителни данни за състоянието на бюджета на страната. Затова още следващата седмица партньорите ще се съберат на нов съвет, за да обсъдят темата за държавната хазна. Още при предаването на властта стана ясно, че проектобюджетът ще бъде прекроен според политиките на новото редовно правителство.

От Страсбург премиерът Росен Желязков също постави акцент върху бюджета.

"Основна цел и тема и на българската политика през следващите месеци ще бъде защитата на бюджет, който да гарантира стабилни публични финанси, за да могат всички политики като се премине през защитата на процеса по усвояването на средствата по Националния фонд за възстановяване и устойчивост, ускоряване на проектите по него, да говорим за енергийна сигурност и енергийна свързаност. Защото всички социални мерки, които предстоят минават през стабилни публични финанси", заяви премиерът.

Желязков увери, че за кабинета е важна конкурентоспособността на българската икономика да бъде гарантирана през бързи законодателни решения. И това ще бъде отразено в законодателната и управленска програма.

"До един месец ние ще имаме както внесен закон за държавния бюджет, така и програма, и ако получим доверието, ще се опитаме в рамките на тази година да убедим и нашите европейски партньори в способността на България да управлява добре публичните си финанси и да бъде не проблем, а предимство за еврозоната", заяви премиерът.

Партньорите в управлението са избрали за ротационен председател на съвета Костадин Ангелов от ГЕРБ-СДС. Той ще го ръководи за срок от три месеца.

На заседанието днес е присъствал и вицепремиерът Томислав Дончев, като той е определен да ръководи работата по изготвянето на общите законодателна и управленска програма.

Партньорите са се разбрали безпроблемно и за парламентарните комисии, за да може те да заработят и да започне придвижването на законите. Очаква се съставите на комисиите да се гледат в пленарната зала още утре. А вицепрезидентът Илияна Йотова изрази надежда, че с избора на редовен кабинет политическата криза е приключила.

"Моята теза винаги е била за силен политически кабинет, а не равноотдалчен, експертен, за да е ясно кой носи отговорността и кой поема сложността на решенията, които предстоят. От какво зависи? Зависи от това вниманието наистина да се насочи към решаване на много проблеми, които са непосредствени. Говоря за цени, говоря за вода, говоря за електричество и разбира се - смелостта да се предприемат сериозни дългосрочни реформи, за които трябва много стабилно мнозинство. Ако с това се справят, ще бъдат успешен кабинет", коментира Йотова.

Според нея е хубаво това, че ако до вчера се говореше кой е по-голямата опозиция, то днес се говори за управление.

✓ Депутатите се заемат с попълване на парламентарните комисии

В първото си пленарно заседание за тази седмица депутатите се очаква да се заемат с попълване на парламентарните комисии.

До момента след решение на председателския съвет в края на декември бяха сформирани само Комисиите по конституционни и правни въпроси, и по бюджет и финанси, но без да бъдат избрани ръководствата им.

Сформирането на двете комисии беше наложително, за да могат да бъдат разгледани промените в Закона за съдебната власт и Закона за приходите и разходите до приемането на държавния бюджет. Вчера се проведе и [първото заседание на Съвета за съвместно управление](#), след което стана ясно, че партньорите от ГЕРБ-СДС, "БСП - Обединена левица", "Има такъв народ" и "Демокрация, права и свободи - ДПС" са се разбрали безпроблемно за парламентарните комисии, за да може те да заработят и да започне придвижването на законите.

[БНР](#)

✓ Законът за приходите и разходите е обнародван в "Държавен вестник"

Законът за събиране на приходите и извършване на разходите до приемането на редовен бюджет е обнародван в "Държавен вестник", показва проверка на БНР. Текстът трябва да уреди събираемостта и плащанията от държавната хазна до изработването на фискалната рамка за годината.

Законът бе приет окончателно от Народното събрание точно преди избора на редовен кабинет, като текстовете ще действат най-късно до три месеца – т.е. до края на март. Приходите се събират по настоящото законодателство, а разходите се правят приоритетно до събраното, като най-важни са социалните плащания - пенсии, помощи и заплати на нивото им от декември миналата година.

Така се стига до парадоксалната ситуация, че в частния сектор минималната работна заплата се покачва до 1077 лева, но в публичния - тъй като се урежда със Закона за бюджета, а не с постановление на Министерския съвет, остава на нивото от 2024 година.

Миналата седмица министър Теменужка Петкова определи стабилизирането на фиска като ключов приоритет на Министерството на финансите, а вчера след разговор с еврокомисаря по икономиката Валдис Домбровскис, гувърньора на ЕЦБ Кристин Лагард и ръководителя на Еврогрупата Паскал Донахю получи обнадеждаващи сигнали за пътя на България към еврото.

Засега страната ни изпълнява три от четирите числови критерия от Маастрихт, като при ценовата стабилност се отдалечаваме от показателя със стотни. В такъв случай правилата позволяват държавата с най-ниска инфлация (Литва) да бъде изключена от оценката, с което се изпълняват всички критерии и може да бъде поискана извънредна оценка от Брюксел и Франкфурт.

Здравината на фиска – т.е. дефицитът да не превишава три процента на начислена основа, обаче трябва да бъде запазен като изпълнен критерий.

✓ **Тръмп отново се заклани да наложи наказателни мита и на вноса от ЕС**

Президентът на Съединените щати Доналд Тръмп отново разкритикува търговските практики на Европейския съюз, обвинявайки блока в несправедливо отношение към САЩ. Той каза, че налагането на мита върху европейски стоки е единственият начин да се постигне справедливост в търговията, съобщава Ройтерс.

На втория ден след встъпването си в длъжност американският президент каза, че ЕС и други страни имат обезпокоителни търговски излишъци със Съединените щати.

Тръмп посочи търговския дефицит от 350 милиарда долара с ЕС, критикувайки блока, че не купува достатъчно американски коли и селскостопански продукти.

"Европейският съюз се отнася с нас много, много лош", каза той снощи пред репортери в Белия дом, повтаряйки коментарите, направени, след като в началото на седмицата положи клетва.

"Така че те ще се натъкнат на тарифи. Това е единственият начин... ще получите справедливост", заплаши Тръмп, но без да навлиза в детайли.

Изявлението му е факт, след като още в първия ден от своето президентство той обяви, че от 1-ви февруари планира да наложи мита от 25% върху целия внос от Канада и Мексико, освен ако не бъде ограничен трафика на нелегални мигранти и фентанил, включително на китайски прекурсорни химикали, през техните граници на САЩ.

Вчера Тръмп също така посочи, че неговата администрация обмисля и въвеждането на допълнителни наказателни търговски мита в размер на 10% за вноса в САЩ от Китай.

В понеделник Тръмп подписа всеобхватен търговски меморандум, нареждащ на федералните агенции да завършат цялостни прегледи на редица търговски въпроси до 1-ви април.

Те включват анализи на постоянните търговски дефицити на САЩ, нелоялни търговски практики и валутни манипулации сред страните партньори, включително Китай.

Меморандумът на Тръмп изисква препоръки за средства за защита, включително "глобална допълнителна митническа тарифа" и промени в безмитното освобождаване на пратки с ниска стойност до 800 долара, които често са обвинявани за незаконния внос на химикали прекурсори на фентанил.

Мениджър

✓ **Глобалното предлагане на природен газ нараства по-бавно от търсенето**

Търсенето на природен газ в световен мащаб продължава да се увеличава, докато предлагането нараства по-бавно. На фона на свиването на глобалния пазар на синьо гориво през 2025 г. е необходимо засилване на международното сътрудничество, за да бъдат гарантирани газовите доставки. Това призовава Международната агенция по енергията (МАЕ), която представи днес в Париж новия си доклад относно пазара на природен газ, предаде ДПА.

Прекратяването на транзита на руско синьо гориво през територията на Украйна, което е в сила от 1 януари, все още не представлява непосредствен риск за газовите доставки в Европа. То обаче може да увеличи търсенето на втечен природен газ от страна на редица европейски страни и допълнително да затегне пазарните условия, отбелязва МАЕ.

Икономическият растеж в Азия е двигател на световното търсене на природен газ, което е нараснало с 2,8 на сто през миналата година.

Забавеното нарастване при производството на втечен природен газ е довело до ограниченото му предлагане, а екстремни метеорологични условия са създали допълнително напрежение на пазара на синьо гориво, сочи още докладът на Международната агенция по енергията. Тя акцентира и върху нарастващата роля на природния газ като заместител на петрола в редица сектори на икономиката.

Със засилването на промените на климата, природният газ играе все по-важна роля при производството на електрическа енергия, посочва МАЕ, цитирана от ДПА и БТА.

✓ **Петролът на ОПЕК поевтиня до 82,17 долара за барел**

Средната цена за барел петрол на Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) се понижи до 82,17 долара в понеделник, информира днес на сайта си петролният картел

В петък барел от кошницата на ОПЕК се търгуваше за 83,11 долара. Цената на петрола на ОПЕК се определя на база на т.нар. "петролна кошница", в която влизат 13 сорта петрол за износ от държавите членки на организацията – Саудитска Арабия, Ирак, Нигерия, Либия, Ангола, Иран, Кувейт, Венецуела, ОАЕ Алжир, Габон, Конго и Екваториална Гвинея.

На 3 юли 2008 г. е отчетена най-високата цена на "кошницата на ОПЕК" – 140,73 долара за барел. Определянето на цената на барел петрол става чрез извеждане на средна аритметична величина от котировките към момента на закриване на търговията с всички сортове от "кошницата на ОПЕК" предходния работен ден.

Гласове

✓ ЕНП с декларация, която на практика отменя Зелената сделка

Краят на Зелената сделка приближава!

Лидерите на Европейската народна партия са публикували декларация, която практически отменя почти всичко заложено в Европейската зелена сделка от 2019 г. Най-сетне водещата политическа формация в ЕС си дава ясна сметка колко разрушително е въздействието на тази политика върху съюза. Предложенията включват:

1. Отлагане на задълженията за отчитане за устойчивост (CSRD), директивата за дъ дилиджънс във веригата на доставки (CSDDD) с поне 2 години. Прилагането им ще се ограничи до компании с над 1000 служители.
2. Отлагане на въвеждането на въглеродните мита (CBAM) с поне 2 години.
3. Допълнително облекчаване на вече отложената Директива за обезлесяването (EU DR).
4. Въвеждане на реални оценки на въздействието за всяко ново законодателство, за да не се допусне приемане на закони, които разрушават европейската конкурентоспособност.
5. Отмяна на задължителните квоти за дял на ВЕИ в енергетиката. Това отваря пътя на ядрената енергия и други нискоемисионни технологии.
6. Отмяна на глобите за непостигане на целите за средни въглеродни емисии на продадените автомобили за всички автомобилни производители.
7. Отмяна на задължението за реновация на сгради, които не отговарят на критериите за нулеви нетни емисии.
8. Прекратяване на практиката на допълнително усложняване на екологичните регулации на национално ниво.

Ето пълния текст: <https://www.epp.eu/.../EPP-Retreat-Growth-and-Jobs...>

Всичко гореописано се прави с цел спасяване на европейската индустрия, икономика и население от безумните политики, които точно същите хора наложиха в периода 2019-2024 г. Няма и намек за понасяне на политическа отговорност. Даже едно "Извинете, сгрехихме!" няма да чуем. Това е нивото на лидерите на европейската политическа каста.

Описаните промени ще имат някакъв принос и са добра първа стъпка, но не са достатъчни за възраждане на енергетиката и индустрията на ЕС. Нужно е много повече.

"Гласове" публикува превод на целия документ, който е озаглавен: "Европа се нуждае от повече растеж и работни места, повишаване на конкурентоспособността чрез намаляване на свръхрегулациите и разходите за бюрокрация"

През последните десетилетия ЕС постигна успех, като създаде единен пазар, намали търговските бариери в рамките на Европа и в международен план чрез търговски споразумения. Това доведе до създаване на работни места и растеж за нашите граждани и повиши конкурентоспособността на нашите компании. От началото на века обаче растежът в Европа изостана от другите региони в света.

Изоставането между САЩ и ЕС по отношение на БВП се увеличи от 17 % през 2002 г. на 30 % през 2023 г. Основната причина за влошаването на ситуацията е по-ниската производителност в ЕС, която води до по-бавно нарастване на доходите и по-слабо вътрешно търсене в Европа. Напоследък международната търговия е подложена на натиск, което допълнително натоварва много експортно ориентирани сектори на нашите икономики. Руската война на агресия срещу Украйна и последвалото увеличение на цените на енергията допълнително влошиха икономическите перспективи в Европа.

Както се посочва в доклада на Драги, ние продължаваме да увеличаваме регулаторната тежест върху европейските дружества, които са особено скъпи за малките и средни предприятия (МСП) и са саморазрушителни за тези в цифровите сектори. Повече от половината от МСП в Европа посочват регулаторните пречки и административната тежест като най-голямото предизвикателство.

Регулирането може да донесе ползи за дружествата чрез хармонизиране на различаващите се национални правила или чрез технически правила, които установяват как трябва да се използва дадена законодателна рамка да се прилагат на

практика в целия ЕС. Това обаче може да доведе и до множество допълнителни задължения и тежести за дружествата, с кумулативен ефект във времето.

Пропорционалността и необходимостта от такива допълнителни изисквания трябва да бъдат внимателно и изчерпателно проверени, да се направи кръстосана проверка с „практикуващите“ (т.е. дружествата, които трябва да ги прилагат) и да се вземат предвид всички превишаване на правата трябва да бъде бързо преодоляно чрез решителни, амбициозни и всеобхватни програма за дерегулиране и опростяване с конкретен и задължителен план за действие, включващ всички институции. На мрачните перспективи пред европейската икономика трябва да се противодейства с ясен акцент върху повече конкурентоспособност с по-малко и по-добре насочени регулации. Трябва да гарантираме, че Европа да остане водеща дестинация за инвестиции, технологии и работни места. Завършване на единната на единния пазар, по-специално по отношение на свободното движение на услуги, е необходимо за по-нататъшен растеж.

Ние се обявяваме за значително намаляване на бюрокрацията и регулациите.

В този контекст приветстваме инициативите на Комисията на ЕС, насочени към намаляване на административната тежест. С програмата REFIT проверката на МСП и конкурентоспособността, „проверките на реалността“, с които се тестват съществуващи и предстоящи регулации с дружествата, цифровата координация на законодателния процес, реформите на европейския семестър и ангажимента за намаляване на задълженията за докладване с 25 % за всеки комисари и с 35 % по-малко за МСП, както и с предложението за „всеобхватни пакет за опростяване“, обявен за края на февруари 2025 г., Комисията предприема прави стъпки за намаляване на бюрокрацията.

Но трябва да отидем по-далеч и да бъдем още по-смели, защото прекомерните регулиране и бюрокрация днес се превърнаха в основна причина за спада на производителността в ЕС тя още повече изостава от тази на САЩ и Китай.

Ето защо настояваме за преразглеждане на законодателството, което предстои да бъде приложено, включително делегираните и актовете за изпълнение, както и стриктно прилагане на принципа „един влиза, двама излизат“ - т.е. за всеки нов обременителен регламент трябва да се премахнат два стари, все още ефективни регламента.

Законодателството в областта на корпоративната устойчивост, като например Директивата за отчитане на корпоративната устойчивост (CSRD) и Директивата за комплексна проверка на корпоративната устойчивост (CSDDD) се оказват прекомерни и обременителни, с огромни последици за европейските МСП.

Прилагането на CSRD и CSDDD, както и на свързаното с тях законодателство, включително регламента за таксономията и механизма за приспособяване към ограничаването на въглеродните емисии (CBAM), следва да се отложи за поне две години.

През това време един общ регламент следва да ограничи обхвата на тези изисквания до най-големите дружества с повече от 1000 служители, да се премахне косвеният ефект върху МСП, да се уеднаквят законодателните припокривания, които понастоящем водят до двойно отчитане, и значително да се намали задълженията за докладване за големите дружества с поне 50 %. Това би създавало правна сигурност за всички засегнати дружества, като същевременно се намали бюрократичната тежест в дългосрочен план.

Ангажираме се да направим цялостен преглед на това, къде могат да бъдат опростени регулациите в областта на цифровата политика, като например Закона за изкуствения интелект Също трябва да бъдат внимателно разгледани за припокриване и конфликти с други хоризонтални закони на ЕС в областта на цифровите технологии, като например ЗЗЛД, Закона за данните, ОРЗД, но също така и със съществуващата секторна нормативна уредба, като част от едногодишната оценка на това дали разширеният цифровите достижения на правото адекватно отразява нуждите и ограниченията на МСП и малките предприятия със средна пазарна капитализация.

Стремим се към опростяване и рационализиране на военното развитие и поръчки в духа на истински единен пазар за отбранително оборудване. Противопоставяме се на прекомерното регулиране и бюрокрация на всички нива, от ЕС до местно ниво, за селското и горското стопанство. Настояваме за по-нататъшно опростяване на въпроси като отделянето на земя под наем или пестициди, както и за прилагането на регламента на ЕС относно обезлесяването.

Освен това Съветът за регулаторен контрол трябва да бъде укрепен, като се предвидят силни гаранции за неговата независимост и следва да извършва задължителен контрол на „съгласуваността, бюрокрацията, конкурентоспособността и субсидиарност“ в началото на всеки законодателен процес. Всички опасения относно качеството на оценките на въздействието трябва да бъдат ясно заявявани и преценявани от всички политически фактори, които вземат решения.

Освен това, преди да се предприемат регулаторни мерки, трябва да се извършат солидни оценки на въздействието. Тристранните процедури трябва да бъдат реформирани, за да се създадат повече прозрачност и демократична отчетност, включително целенасочени оценки на въздействието на измененията в законодателния процес.

Прекомерното изпълнение на европейските изисквания (т.нар. „gold plating“) трябва да бъде преустановено на национално равнище. За тази цел националните разпоредби в държавите-членки на ЕС, които надхвърлят европейското право следва да бъдат премахнати и всяко бъдещо свръхизпълнение да бъде предотвратено по подходящ начин, напр. чрез максимално хармонизиране, когато това е възможно. По принцип директивите на ЕС не следва да надхвърлят 1:1 изпълнение на национално ниво, а следва да бъдат ограничени до минималното ниво на предвиденото регулиране. Следва да се избягва паралелното регулиране на европейско и национално равнище когато е възможно.

Обработката на данни на всички нива следва да следва принципа „само веднъж“, според който гражданите и дружествата трябва да предоставят едни и същи данни само веднъж.

Законът за обществените поръчки като цяло трябва да бъде преразгледан и опростен. За да се постигне правилния баланс между ефективността при отварянето на единния пазар, осигуряването на съотношението цена-качество и бързи и прости процедури, предстоящото преразглеждане трябва да прецени не само как възлагането на обществени поръчки да стане по-просто, но също така и с да се увеличат праговите стойности, над които да се изисква покана за участие в търг.

ЕС има амбициозни цели в областта на климата и политики за тяхното постигане. Когато ги прилагаме трябва да се уверим, че те няма да доведат до деиндустриализация.

Ако политиката за климата се превърне в пречка за конкурентоспособността и растежа, тя не само няма да успее да постигне подкрепата на европейските граждани, но и ще рискува да увеличи глобалните емисии, тъй като продуктите ще бъдат произвеждани в други региони на света с по-високи емисии.

Наличието на достъпа енергия е решаваща предпоставка за растеж и заетост. Днес предприятията в ЕС са изправени пред цени на електроенергията, които са 2-3 пъти по-високи от тези в САЩ, докато цените на природния газ са 4-5 пъти по-високи от тези в САЩ.

Ето защо трябва да използваме всички налични енергийни решения чрез технологично неутрален подход, който включва възобновяеми енергийни източници, ядрена енергия, водород, биоенергия и улавяне на въглерод, използване и съхранение.

Системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) е проста и ефективна пазарна система за стимулиране на по-голяма ефективност и намаляване на въглеродните емисии. Въпреки това няма необходимост от допълнително прекомерно регулиране, като например задължение за реновиране на жилищата.

Не подкрепяме и отделна цел за дела на „възобновяемата енергия“ - държавите членки трябва сами да решат с какви технологии да постигнат целите за климата.

Искаме от Европейската комисия да представи предложение за мерки за поддържане на конкурентоспособността на европейската автомобилна индустрия, особено за облекчаване на мерките за избягване на потенциални глоби за непостигане на целите за емисиите до 2025 г.

В отговор на високите цени на енергията по-голям дял от приходите от Европейския пазар на емисии следва да се насочи към енергоемките отрасли, например за подпомагане на екологични решения за водород или улавяне и съхранение на въглерод.

Във връзка с това приветстваме плана на Комисията за „Чиста индустриална сделка“, който следва да отговори на тези опасения и да даде ясен знак, че Европа ще се справи с проблема с конкурентоспособността и производителността с по-прагматичен подход. Корекцията на въглеродните квоти (СВАМ) трябва да бъде разгледана внимателно и по отношение на въздействието върху бюрокрацията и конкурентоспособността на различните сектори на нашата икономика.

Ако искаме ЕС да създаде нов растеж и работни места, Европейската комисия, но също така и Европейският парламент, Съветът и националните и местните власти трябва да проявят съдържаност по отношение на всяко ново регулиране. Това изисква нов начин на мислене. Не е необходимо всяка добра идея да се превръща в закон - ЕС трябва да се съсредоточи върху големите проблеми, вместо да регулира всяка област от живота на хората. Това е пътят напред, за да се гарантира, че историята на успеха на ЕС от последните десетилетия ще продължи да бъде успешна и в бъдеще.

✓ Росен Желязков от Страсбург: До месец ще имаме подготвен бюджет за 2025 г. и ще го внесем в НС

"Предстоят много предизвикателства. Те са предмет на срещите ни днес и утре. Имахме среща с българската делегация. Приемът беше радушен и обсъдихме много практически въпроси, които са свързани с тясното сътрудничество между българските институции и българската делегация и, разбира се, европейските институции. Предстоят сериозни работи както по български, така и по европейския бюджет и по многогодишните финансови рамки, защото всички разбираме, че въпросите, свързани с конкурентоспособността, стабилността, устойчивостта на публичните финанси и на политиките, не търпят отлагане". Това заяви министър-председателят Росен Желязков, който е на двудневна визита в Страсбург.

На място той се среща с председателят на ЕП Роберта Мецола. Според нея България е на крачка от приемането на еврото като основна валута и подкрепя усилията на държавата ни в тази посока. Също като Шенген еврото е незаменима част от ежедневието на гражданите на Европейския съюз, допълни Роберта Мецола. По думите ѝ именно европейската единна валута може да подобри бизнес среда, а хората да мога да сравняват в целия ЕС цените на стоките и услугите.

"Основната цел и тема и на българската политика през следващите месеци ще бъде защитата на бюджета, който да гарантира стабилни публични финанси, за да могат всички политики. Като се премине през защитата на процеса по усвояването на средствата по Националния план за възстановяване и устойчивост, ускоряване на проектите по него, говорим за енергийна сигурност и енергийна свързаност, защото всички социални мерки, които предстоят, минават през стабилни публични финанси", категоричен бе Росен Желязков. По думите му за бизнеса е изключително важна енергийната сигурност и енергийната свързаност.

"Знаете, че днес Съветът за съвместно управление взе необходимите решения в тази посока. До един месец ние ще имаме както внесен проект на Закон за държавния бюджет, така и програма и ако получим доверието, ще се опитаме в рамките на тази година да убедим и нашите европейски партньори в способността на България да управлява добре личните си финанси и да бъде не проблем, а предимство за еврозоната", обясни Желязков пред медиите.

✓ ЕНП иска замразяване на ключов зелен регламент

Стимулирането на закъсалата икономика на ЕС ще изисква премахване на целите за възобновяеми енергийни източници и спиране на правилата за отчитане на веригата за доставки. Затова призова Европейската народна партия, която е и най-влиятелната политическа група в ЕС.

През миналия уикенд лидерите на ЕНП се събраха в Берлин за среща на върха. Тъй като техният германски член, ХДС, е на път да си върне канцлерството, те искат да прекроят ЕС с "решителна, амбициозна и всеобхватна програма за дерегулация и опростяване".

В съвместния си документ групата, която включва членове като председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен, вероятния следващ германски канцлер Фридрих Мерц, гръцкия премиер Кириос Мицотакис и неговия финландски колега Петери Орпо, предлага връщане към времето "отпреди зелената вълна на политики от 2019 г."

Това би означавало спиране за най-малко две години на правилата на ЕС за докладване на корпоративната устойчивост, които изискват компаниите да проследяват, докладват и премахват проблеми като детския труд в техните вериги за доставки, таксономията на ЕС за екологично финансиране и новата европейска тарифа за CO2 върху вносни стоки, предава Euractiv.

През 2023 г. [ЕС създаде Механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите \(Carbon Border Adjustment Mechanism - CBAM\)](#), който трябва да влезе в сила от 2026 г., за да предотврати риска от изместване на въглеродни емисии за определени стоки, съдържащи вградени емисии на парникови газове, внасяни в Европейския съюз (ЕС). Механизмът е първият в света въглероден граничен данък, създаден с намерението да намали въглеродните емисии. Неговият основен фокус е да се справи с проблема, наречен "изтичане на въглерод" или офшорни емисии. Такива са налице, когато компаниите прехвърлят производството на стоки в страни с по-ниски стандарти за емисии, което често води до общо увеличение на емисиите.

Данъкът, по замисъл, ще позволи на ЕС да изравни въглеродната цена на вноса с тази на местните стоки. Предвижда се този механизъм да създаде условия на равнопоставеност, да насърчи декарбонизацията на индустрията и да сложи цена на въглеродните емисии към стоките, влизащи в ЕС.

Митото за внос на CO₂ на ЕС (по СВМ) би трябвало да ограничи тарифно потенциалните вносители на "мръсна" стомана и цимент, но беше критикувано, че е прекалено бюрократично. В момента тази идея е във фазата на събиране на данни, като тарифите СВМ трябва да влязат в сила от 2026 г.

Въпреки това, според лидерите на ЕНП, тези закони трябва да бъдат ограничени до големи компании с повече от 1000 служители, като същевременно се "елиминира" косвеният ефект върху малките и средните компании. Те също така искат да намалят задълженията за отчетност за големите компании с поне 50%.

Въпреки заявеното намерение да се придържа към целите на ЕС в областта на климата и да поддържа механизма за ценообразуване на CO₂ - ЕНП възнамерява да премахне друг установен механизъм: целите за възобновяема енергия. Групата на ЕНП е против поставянето на отделна цел за дела на възобновяемата енергия, като добавя, че държавите-членки трябва да решат какви технологии искат да използват, за да постигнат целите си в областта на климата.

Това е бърза промяна на посоката за Фон дер Лайен, която на 1 декември изрично възложи на своя комисар по енергетиката да предложи такава цел.

Това е и победа за проядрените страни. ЕНП поне (по подразбиране) застава на страната на Франция и нейните съюзници, които са против целта за възобновяеми енергийни източници до 2040 г., коментира изданието.

Вече стана известно, че проядрените страни възразяват срещу хода на новия еврокомисар по енергетиката Дан Йоргенсен да предложи нова (отделна) цел за възобновяеми енергийни източници за целия ЕС за 2040 г.

Законът за климата определя първата междинна цел за намаляване на нетните емисии на парникови газове с най-малко 55% до 2030 г. и изисква от ЕК да предложи следваща междинна цел за 2040 г. Въз основа на оценката на въздействието и становището на Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата (ESABCC) ЕК (предишният неин състав) препоръча преди година [намаляване с 90%](#) на нетните емисии на парникови газове до 2040 г. И пълна климатична неутралност до 2050 г.

3e-news.net

✓ Министър Станков покани германски компании да инвестират в българската енергетика

Министърът на енергетиката Жечо Станков покани германски компании да инвестират в българската енергетика. „Енергийната система на страната е в период на трансформация и вашият опит и експертиза за утвърждаването на устойчиви решения в сектора са сериозно предимство“, подчерта министър Станков по време на разговора си с посланика на Германия у нас Н.Пр. Ирене Мария Планк. В срещата участваха също заместник-министърът на енергетиката Георги Самандов, изпълнителният директор на БЕХ ЕАД Валентин Николов и ръководството на Siemens Energy. В противовес на широко разпространената теза за евтина работна ръка, министър Станков изтъкна добре образованите специалисти в инженерни направления като едно от основните конкурентни предимства на страната за привличане на чужди инвестиции. „Последните три години бяха трудни от гледна точка на политическата ситуация в България, но този период е преодолян с избирането на редовно правителство“, подчерта Станков пред своите гости. Той акцентира върху сигурността на енергийните доставки, развитието на електропреносната и газопреносната мрежи в страната и проекта за изграждане на нови мощности на площадката на АЕЦ „Козлодуй“ като част от основните направления в работата на Министерството на енергетиката. „Тези проекти са ключови за енергийната трансформация. Чрез тях трябва да изградим новото лице на българската енергетика – беземисионна, устойчива и достъпна за потребителите“, допълни още енергийният министър.

✓ Българският план "Енергетика и климат" вече е изпратен в Брюксел за одобрение

България е представила пред Брюксел своя интегриран план „Енергетика и климат“ в началото на 2025 г. Планът е изпратен до Европейската комисия по служебен път, без да бъде дадена информация на българското общество как всъщност България планира да постигне целите си за декарбонизация, повишаване на производството от възобновяеми източници и как точно ще продължат да работят въглищните централи до 2030 година. Самият план е ключов за създаването на редица енергийни и климатични политики у нас и ще бъде основа за бъдещата енергийна стратегия на страната. Той трябваше да бъде представен пред Европейската комисия още в средата на лятото на миналата година, но изискването за ОВОС и други административни процедури забавиха изпращането на стратегическия документ. И до момента остава неясно дали Министерството на околната среда и водите е завършило екологичната оценка на Плана, чрез който ще се водят бъдещите енергийни и климатични политики у нас.

Ето и основните акценти от документа, изпратен в Брюксел:

1. Декарбонизация

България се ангажира с декарбонизацията на икономиката, като поставя цел за климатична неутралност до 2050 г. Основните усилия са насочени към намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на дела на възобновяемата енергия (ВЕИ):

- Националната цел за 2030 г. предвижда дял на ВЕИ в брутното крайно енергийно потребление от 34.96%. Целта обхваща енергия от слънчеви, вятърни, водни и биомасови източници.
- **В електроенергийния сектор целта е 49.34% дял на ВЕИ, който се очаква да бъде постигнат чрез новоизградени мощности (основно вятърна и слънчева енергия) с капацитет до 7 160 MW след 2022 г.** Прогнозите включват и развитие на геотермални източници в определени региони на страната.
- Устойчивото развитие на сектора ще включва въвеждането на водородни технологии и иновации. Плановете предвиждат внедряване на технологии за производство на зелен водород чрез електролиза, захранвана от ВЕИ, както и интеграция на водорода в индустрията и транспорта.

2. Енергийна ефективност

Енергийната ефективност е ключов приоритет, тъй като България остава сред страните с най-висока енергийна интензивност в ЕС (394.95 kgoe/1000 EUR през 2022 г.). Планът включва:

- Саниране на жилищни и нежилищни сгради с цел намаляване на енергийното потребление. Програмите обхващат термоизолация, модернизация на отоплителни системи и внедряване на системи за управление на енергията в обществените сгради.
- Програми за енергийна ефективност в транспорта и индустрията. Включват стимули за електрификация на транспорта, намаляване на въглеродния отпечатък от производствените процеси и оптимизация на енергийните потоци.
- Насърчаване на иновации и нови технологии за подобряване на енергийната ефективност, като интелигентни мрежи, енергийно ефективни уреди и оборудване.

3. Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)

ВЕИ заемат централно място в плана за енергийния преход:

- Развитие на слънчевата и вятърната енергия с акцент върху децентрализираното производство и потребление. Това включва стимулиране на индивидуални слънчеви панели и малки вятърни турбини за домакинства и общности.
- Подкрепа за енергийни общности и индивидуални потребители на ВЕИ чрез финансови механизми, като грантове и кредити с ниска лихва.
- Насърчаване на използването на биомаса и утайки от пречиствателни станции за енергийни цели. Планира се разширение на съоръжения за обработка на биомаса и внедряване на когенерационни инсталации.
- Подобряване на инфраструктурата за пренос, разпределение и съхранение на енергия от ВЕИ. Това включва изграждане на батерийни системи за съхранение и модернизация на електропреносната мрежа.

4. Ядрена енергия

Ядрената енергетика остава важен елемент в националния енергиен микс:

- Плановете включват развитие на нови ядрени мощности след 2030 г., които ще допринесат за енергийна сигурност и намаляване на въглеродните емисии. Предвижда се и проучване на нови технологии, като малки модулни реактори (ММР).
- Страната се ангажира с модернизация на съществуващите ядрени мощности и безопасното им опериране. Този процес включва удължаване на живота на текущите реактори и подобряване на мерките за сигурност.
- Ядрената енергия се разглежда като стабилна и нисковъглеродна технология, която подкрепя климатичните цели и осигурява базова мощност в енергийния микс.

От данните се вижда, че България е насочена към устойчив енергиен преход, балансиращ декарбонизация, повишена енергийна ефективност, развитие на ВЕИ и безопасно използване на ядрената енергия. Плановете включват не само амбициозни цели, но и конкретни механизми за тяхното постигане, които ще допринесат за по-ниски въглеродни емисии, енергийна независимост и икономическа конкурентоспособност. Включването на иновации и нови технологии ще бъде ключов фактор за успех

Ролята на природния газ в енергийния преход

Природният газ е ключов компонент в прехода на България към нисковъглеродна енергийна система. Страната планира да използва природния газ като преходно гориво, което ще подпомогне намаляването на въглеродните емисии, докато се

развиват възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) и нисковъглеродните технологии. Основните цели и инициативи включват:

1. Диверсификация на източниците и доставчиците на природен газ:

- o Увеличаване на вноса от различни доставчици чрез изграждане на нова инфраструктура и междусистемни връзки, като:
 - § Междусистемна газова връзка Гърция-България (IGB);
 - § Разширяване на капацитета на съществуващите газопроводи.
- o Използване на втечен природен газ (LNG) чрез терминали в региона, за да се осигури енергийна сигурност и независимост.
- o Насърчаване на сътрудничеството със съседни държави за общи проекти и споделяне на инфраструктура.

2. Развитие на газопреносната инфраструктура:

- o Модернизация и разширение на националната газопреносна мрежа за по-голяма гъвкавост и капацитет.
- o Подобряване на връзките със съседните страни за улесняване на регионалния енергиен пазар и интеграция с европейската мрежа.
- o Инвестиции в интелигентни системи за мониторинг и управление на газопреносната мрежа.

3. Използване на природния газ в ключови сектори:

- o Подмяна на въглищата с природен газ в топлофикационни и електроцентрали за намаляване на емисиите на парникови газове.
- o Насърчаване на употребата на природен газ в транспорта като по-чиста алтернатива на дизеловото гориво, с акцент върху изграждане на инфраструктура за компресиран и втечен природен газ (CNG и LNG).
- o Подкрепа за преход към газово отопление в жилищния и общественния сектор чрез субсидии и финансови стимули.
- o Насърчаване на използването на природен газ в индустриалните процеси като алтернатива на по-въглеродно интензивни горива.

4. Въглеродно неутрални технологии и синергия с водорода:

- o Природният газ се разглежда като преходно гориво към бъдеща система, базирана на водород. Планира се интеграция на водородни технологии в газовата инфраструктура, включително смесване на природен газ с водород.
- o Инвестиции в пилотни проекти за производство и съхранение на зелен водород, както и развитие на водородна икономика.
- o Разработване на регулации и стандарти за безопасно и ефективно използване на водород.

Инвестиции в газопреносна инфраструктура и устойчиво развитие

- България ще насочи значителни инвестиции в газопреносна инфраструктура и съоръжения за съхранение на природен газ, като се гарантира устойчиво и надеждно снабдяване.
- Специално внимание се отделя на намаляване на метановите емисии, свързани с добива, преноса и употребата на природен газ.
- Насърчаване на частните инвестиции чрез публично-частни партньорства и достъп до европейски фондове.
- Осигуряване на финансова подкрепа за научноизследователска и развойна дейност в областта на природния газ и свързаните с него технологии.

Какви са предизвикателства?

И занапред основното предизвикателство остава зависимостта на страната ни от внос на природен газ. Така стратегиите за диверсификация и сътрудничество със съседни държави са от решаващо значение и в нашата политика.

Високата цена на природния газ изисква ефективно управление на енергийните разходи чрез подпомагане на уязвимите групи потребители и разработване на механизми за компенсирание.

Осигуряване на прозрачност и ефективност на газовите пазари, включително подобряване на регулаторната рамка.

Разработване на дългосрочни стратегии за управление на рисковете, свързани с доставките и цените на природния газ.

И в следващите години природният газ ще играе важна роля в енергийния преход на България, като осигурява стабилност и намаляване на въглеродните емисии в краткосрочен и средносрочен план. Развитието на инфраструктурата и синергията с възобновяемите източници и водорода ще укрепят енергийната сигурност и устойчивост на страната. Плановете включват също така интеграция на иновативни технологии, стимулиране на инвестициите и активно международно сътрудничество, което ще гарантира конкурентоспособността на страната в контекста на глобалния енергиен преход.

Какви са климатичните цели, които ще преследваме до 2030 година?

България се ангажира с амбициозни климатични цели в контекста на Европейската зелена сделка и Парижкото споразумение. Основната цел е постигане на климатична неутралност до 2050 г., като ключовите инициативи за периода до 2030 г. включват намаляване на емисиите на парникови газове на нетно ниво с 55% спрямо нивата от 1990 г. Трябва да бъдат постигнати и националните цели за намаление в сектори извън схемата за търговия с емисии (СТЕ).

По отношение на декарбонизацията от ключово значение ще бъде замяната на въглищните мощности с по-екологични технологии, включително природен газ и водород.

Ролята на енергийната ефективност е огромна като планът предвижда намаляване на енергийното потребление с 11.7% спрямо референтните прогнози за 2020 г. Важно ще бъде и реализирането на програми за саниране и подобряване на ефективността в транспортния, индустриалния и жилищния сектор.

Ето и няколко конкретни секторни цели:

1. Енергетика:

- о Преход към нисковъглероден енергиен микс с акцент върху слънчевата и вятърната енергия.
- о Подкрепа за развитието на ядрената енергетика, включително изграждане на нови мощности след 2030 г.
- о Инвестиции в интелигентни мрежи и съоръжения за съхранение на енергия.

2. Транспорт:

- о Насърчаване на електрификацията на транспорта и използването на алтернативни горива, включително водород.
- о Развитие на инфраструктура за зареждане на електромобили и станции за компресиран природен газ.
- о Устойчиви транспортни системи с акцент върху обществения транспорт и комбинирания транспорт.

3. Индустрия:

- о Намаляване на въглеродния отпечатък чрез модернизирани производствените процеси.
- о Подкрепа за внедряването на технологии за улавяне и съхранение на въглерод (CCS).

4. Селско стопанство и земеползване:

- о Подобряване на въглеродните поглътители чрез устойчиво управление на горите.
- о Насърчаване на практики за редуциране на емисиите в селското стопанство.

5. Биомаса и отпадъци:

- о Увеличаване на използването на биомаса за енергийни цели при минимално въздействие върху околната среда.
- о Подобряване на системите за управление на отпадъците за намаляване на метановите емисии.

Иновативни технологии и научни изследвания

България ще инвестира в следващите години сериозно време и усилия в разработване на водородни технологии и изграждане на инфраструктура за тяхното производство и транспорт. Подкрепа ще има и за научноизследователска и развойна дейност в областта на ВЕИ и нисковъглеродни технологии. Нужно е и въвеждането на иновативни решения за управление на енергията, включително интелигентни системи.

За поставените цели страната ни планира да използва средства от Европейския съюз, включително Плана за възстановяване и устойчивост и Кохезионния фонд. Самият План за възстановяване и устойчивост за момента обаче е „на трупчета“ заради липсата на напредък по реформите в законодателството ни

Отделно страната ни планира развитие на публично-частни партньорства за финансиране на екологични проекти. Ще има и активно участие в регионални и международни инициативи за климатична устойчивост.

Като цяло целите на България за опазване на климата до 2030 г. са амбициозни и насочени към устойчиво развитие и модернизация на икономиката. Чрез интегрирането на иновативни технологии, увеличаване на дела на ВЕИ и ефективно управление на ресурсите, страната цели да се утвърди като лидер в региона в контекста на енергийния преход и опазването на околната среда.

Какви стратегически документи планира да създаде България?

България планира да изготви и прилага следните стратегически документи до 2030 г. според актуализирания Интегриран план за енергетика и климат (ИНПЕК):

- Проект на Стратегия за устойчиво енергийно развитие до 2030 г., с хоризонт до 2050 г.
- Пътна карта за климатична неутралност на Република България.
- Национална стратегия за развитие на минната индустрия до 2030 г.
- Стратегия за участие на България в Четвъртата индустриална революция.

- Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на жилищни и нежилищни сгради с хоризонт 2050 г.
- Дългосрочна стратегия за смекчаване на изменението на климата до 2050 г.
- Иновационна стратегия за интелигентна специализация.
- Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.
- Национална рамка за политика за развитие на пазара на алтернативни горива и инфраструктура за тях.
- Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.
- Национален план за развитие на комбинирания транспорт до 2030 г.
- Национален план за действие за енергия от горска биомаса 2018–2027 г.
- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие.
- План за развитие на електропреносната мрежа на България за периода 2023–2032 г.
- Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2023–2032 г.
- Национална пътна карта за развитие на водородните технологии и механизми за производство и доставка на водород.

Тези документи се насочват към подобряване на енергийната ефективност, намаляване на въглеродните емисии и повишаване на устойчивостта и конкурентоспособността на страната.

[Документът](#) е обширен и те първа Европейската комисия ще се запознава с него. В случай че не бъде одобрен страната ни ще трябва да пренаписва отново заданието, за да отговор на съвременната визия за енергийни и климатични политики на ЕС.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ ЕЦБ ще постигне инфлационната си цел до средата на годината: Нагел

Според члена на Управителния съвет на Европейската централна банка Йоахим Нагел до средата на 2025 г. ЕЦБ би трябвало да се доближи до целта си за инфлация от 2%, което ще ѝ позволи да намали лихвените проценти до нива, които вече не натежават на икономиката.

„Ние сме на добър път към нашата цел и изглежда, че до средата на тази година бихме могли да се доближим до нея“, заяви президентът на Bundesbank пред Франсин Лакуа от Bloomberg Television във вторник.

Запитан дали е възможно дотогава да се достигне т.нар. неутрален лихвен процент, той отговори: „Това е възможно. Предполагам, че това е постижимо.“

Говорейки в кулоарите на Световния икономически форум в Давос, Нагел предупреди, че задачата на ЕЦБ да потисне инфлацията не е приключила. Но дори и повишението на цените на услугите все още да изглежда „доста притискащо“, по-мекото нарастване на заплатите вероятно ще помогне за укротяването му през следващите месеци.

Широко разпространено е очакването, че ЕЦБ ще намали основната си депозитна лихва от 3% на 2,75% през следващата седмица - след четири намаления с четвърт пункт през 2024 г. Въпреки повишението към края на годината се очаква инфлацията да се установи на целевото равнище от 2% през тази година, докато икономиката се бори за растеж.

Нагел заяви, че има „известна вероятност“ за намаление на 30 януари, но каза, че намаленията „никога не са окончателна сделка“.

Длъжностните лица сигнализираха и за по-нататъшни стъпки след януари, за да доведат лихвите до ниво, което вече не ограничава икономическата активност. Но несигурността остава повишена и политиките имат различни виждания за това къде е т.нар. неутрална настройка - от малко под 2% до около 3%.

По-рано във вторник Франсоа Вилерой дьо Гало заяви пред телевизия Bloomberg, че има „правдоподобен консенсус“, че ЕЦБ ще продължи да намалява на всяко заседание, като повтори, че депозитната ставка може да достигне 2% до лятото.

Тези забележки повториха думите на словашкия колега на Вилерой, Петер Казимир, който ден по-рано заяви пред Bloomberg, че вижда три или четири намаления на разходите по заемите през тази година.

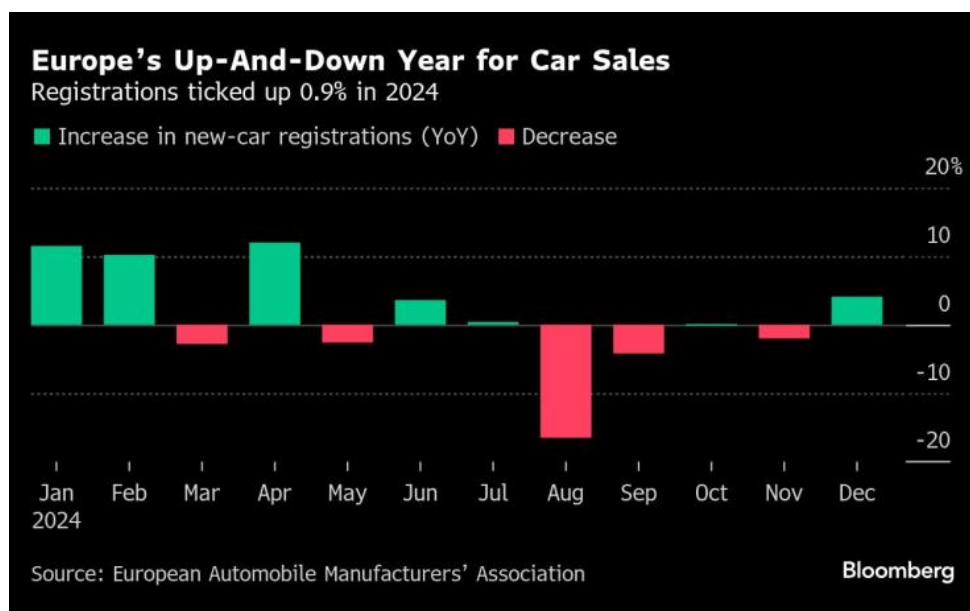
Нагел изрази оптимизъм по отношение на връщането на инфлацията към 2%, макар че не пожела да спекулира относно дългосрочния път на лихвените проценти.

Неотдавналните данни „ми дадоха индикация, а също и увереност, че можем да постигнем целта си - връщане към ценова стабилност“, каза той. „Научихме много през последните две години и половина. Така че този подход от среща до среща работи доста добре и предполагам, че това трябва да бъде пътят напред през следващите шест месеца“.

✓ Продажбите на автомобили в Европа са в застой, а потребителите избягват EV

Продажбите на автомобили в Европа отбелязват минимален ръст през миналата година поради продължаващата инфлация, по-високите разходи по заемите и липсата на интерес към електрическите модели, които карат потребителите да се въздържат от покупка на превозни средства.

Регистрациите на нови автомобили в региона са се повишили с едва 0,9 % до 13 млн. единици спрямо предходната година след повишението през декември, съобщава Асоциацията на европейските автомобилни производители (АСЕА) във вторник. Продажбите на напълно електрически автомобили отчитат понижение с 1,3%, след като някои държави, сред които и Германия, прекратиха субсидиите и така делът им на общия пазар се свива до 15%.

Година на волатилност при продажбите на автомобили в Европа. Регистрациите са се увеличили с 0,9% през 2024 г.

Европейските автопроизводители се подготвят за поредната трудна година през 2025 г., тъй като заложените от Европейския съюз по-строги цели за емисиите ги принуждават да продават повече електрически автомобили въпреки спада в търсенето. След като пострадаха от спада на продажбите в Китай, най-големия автомобилен пазар в света, сега те са изправени и пред заплахата от допълнителни мита в САЩ под ръководството на президента Доналд Тръмп.

Ценовият натиск, загубата на пазарен дял в Китай, по-строгите правила за емисиите, рисковете от мита и продължаващото слабо търсене създават „перфектната буря“ за европейските производители през тази година, пише анализаторът на UBS Патрик Хюмел в коментар по-рано този месец.

Продажбите на нови автомобили в Европа може да намалеят през първите шест месеца на 2025 г., според анализатори на Bloomberg Intelligence. Според тях обаче намаляването на цените през втората половина на годината може да доведе до слабо повишение.

Как се представиха основните автомобилни производители през миналата година?

Въпреки че продажбите на изцяло електрически автомобили изпитват трудности, потребителите все по-често избират модели, които съчетават батерия и двигател с вътрешно горене, защото тревогата за пробегата продължава. Продажбите на plug-in хибриди в Европа се понижават през годината, но през декември е отчетен ръст. Предпочитанието на потребителите към plug-in хибридни модели пред напълно електромобилите в САЩ и Европа усложнява стратегиите на производителите на електрически автомобили и кара някои от тях да добавят повече хибридни модели.

Търсенето на напълно електрически превозни средства беше особено слабо в Европейския съюз през декември, с 10% спад на регистрациите, ако се изключат страни като Обединеното кралство. Това контрастира с 5,1% ръст на общите продажби на автомобили в ЕС през миналия месец - или 4,1%, когато се включат всички европейски страни. (бел. ред. В България през декември е регистриран спад от 12,6% спрямо година по-рано, но за цялата 2024 г. регистрациите на нови автомобили са се увеличили с 13,8%.)

Продажбите на електромобили в ЕС са в застой. Ръстът на търсенето на електрически превозни средства се забавя през изминалата година.

АСЕА, ръководена понастоящем от главния изпълнителен директор на Mercedes-Benz Group AG Ола Келениус, призова ЕС да преразгледа своите разпоредби относно въглеродните емисии от автомобилните паркове, съгласно които производителите на автомобили трябва да увеличат дела на продажбите на автомобили, задвижвани с батерии, или да платят големи глоби. Лидерите на ЕС също така трябва да сключат „голямо споразумение“ с администрацията на Тръмп, вместо да налагат ответни мита върху вносните стоки, призова Келениус.

В Германия, където премахването на държавните субсидии за електромобили доведе до срив на продажбите на електроавтомобили през миналата година, местните автомобилни производители призовават за по-голяма подкрепа за индустрията преди предсрочните избори през февруари.

Фридрих Мерц, който е кандидатът на консерваторите за канцлер, иска продажбите на нови превозни средства с двигатели с вътрешно горене да продължат и след планираната забрана в ЕС през 2035 г., докато сегашният канцлер Олаф Шолц призова за данъчни стимули за електромобилите.

Капитал

✓ Австрийският бизнес за България: Недостиг на кадри, политическа нестабилност и корупция

След седем предсрочни избори в рамките на няколко години и почти постоянно управление на служебни правителства, политическата криза в България без изненада вече се очертава като водещ проблем за чуждестранните инвеститори. Това се вижда и в последното прочуване на Advantage Austria сред австрийските компании в страната. Най-много отрицателни оценки от тях България получава именно по показателя политическа стабилност. Тъй като проучването е проведено преди няколко седмици, съставянето на редовно правителство само преди няколко дни не е отчетено в резултатите, но и все още е рано да се каже дали то ще успее да сложи край на политическата криза. По-трудни за решаване изглеждат останалите проблеми, които инвеститорите изтъкват както сега, така и трайно през годините. Над 90% от компаниите оценяват зле опитите на държавата да се справи с корупцията и престъпността, а над 80% изпитват затруднения, свързани с бюрократична тежест и недостиг на кадри. В анкетата са взели участие близо 100 фирми.

Умерен оптимизъм за бъдещето Въпреки предизвикателствата австрийските компании в България са малко по-оптимистично настроени за предстоящите 12 месеца в сравнение с изминалата година, а мнозинството от тях не очакват съществена промяна в бизнес климата. "Стабилност, с тенденция за малко повече оптимизъм" - така обобщиха оценките Филип Купфер, търговски съветник в Австрийското посолство, който представи резултатите. Той отбеляза, че Австрия е вторият най-голям чуждестранен инвеститор в България, с активи в страната за над 5.2 млрд. евро. А докато през 2024 г. чуждите инвестиции тук като цяло намаляха, то тези от Австрия са се увеличили. "Резултатите показват стабилност на бизнес климата. Повечето компании не очакват значителни промени нито в положителна, нито в отрицателна посока. Но все пак има малко по-малко песимизъм и малко повече оптимизъм", посочи Купфер. Това се вижда и в очакванията на компаниите за техните собствени показатели. Повечето от тях предвиждат оборотите, поръчките и инвестициите им да се увеличат или поне да останат на същото ниво през тази година. Почти една трета от бизнесите очакват да наемат повече служители, докато около 6% предвиждат съкращаване на работната сила. Компаниите сами се борят с недостига на кадри Като една от най-сериозните пречки пред растежа, и то в дългосрочен план, се очертава недостигът на работна сила, посочен като проблем от 85% от анкетиранияте компании. "Тъй като хората са един от най-важните активи за една компания, липсата на достатъчно квалифицирани кадри може да е решаващото предизвикателство за бъдещето на българската икономика", подчерта Купфер.

За да се справят с острия недостиг на служители с необходимите квалификации, с какъвто много компании се сблъскват, Австрийското търговско представителство от години призовава за въвеждане на дуално обучение, което да съчетава теорията в училище с развиване на практически умения в компаниите. В момента в такъв проект, финансиран изцяло от търговски представителства и от бизнеси, участват над 1000 ученици и 10 компании, разказа Купфер. Но посочи, че за такива инициативи има нужда и от повече подкрепа от държавата. Най-голямата компания в инициативата в момента е EVN, където се обучават около 300 ученици. "От това печелят три страни - компанията, държавата, и самите млади хора", отбеляза Купфер.

Доверието е най-ценната валута Покрай политическата нестабилност, решения в последната минута и популистки закони, за бизнеса все повече липсва и предвидимост в икономическата политика и правната рамка на страната. Например, България все още няма редовен бюджет; а удължаването на компенсациите за тока на бизнес потребителите стана едва

през януари, и то със задна дата. "Инвестициите са тясно свързани с доверието. Доверието е една от най-важните валути в света на бизнеса. Международните компании следват многогодишни бизнес планове и затова инвестициите са силно чувствителни към резки промени в законодателната рамка на страната", обясни Купфер. Не на последно място е невъзможността на държавата да се справи с корупцията и престъпността. Бизнесите имат нужда от бързи, ясни решения, от правна сигурност и дългосрочна предвидимост, посочват от търговското представителство.

И малко позитиви Традиционно, топ предимството на България за инвеститорите остават ниските данъци, оценени положително от 75% от участниците в анкетата. Но инвестиционните решения са далеч по-комплексни и ниските данъчни ставки са само подкрепящ фактор, отбеляза Купфер. България постепенно губи друго свое предимство - ниските разходи за труд. Заплатите тук остават конкурентни и все още са силна страна, отчитат чуждестранните компании, но през последните 2 години и половина те рязко са се повишили, с двуцифрени темпове. Над 50% от анкетираниите фирми сега посочват, че ниските разходи за труд вече не са предимство за България. Като донякъде неочакван положителен фактор в България изплува достъпът до кредитиране и капиталови пазари. Причината е, че в момента финансирането в България е относително евтино. Повечето от чуждите инвеститори също така оценяват високо местните доставчици, с които работят - както, че има достатъчно такива, така и тяхното качество.

Бизнесът вероятно ще получава компенсации за скъпия ток поне до края на годината След като депутатите решиха компенсациите за тока за небитовите потребители да продължат и тази година, поне за три месеца като част от удължителния закон за бюджета, те се очаква да залегнат и във финансовата рамка, която новото правителство предстои да изработи. Това стана ясно от думите на Цветан Симеонов, председател на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), който също взе участие в събитието. "Имаме уверенията на партиите от правителството, че ще е поне до края на годината", каза той, като работодателските организации преговарят и за по-дълъг срок, поне "докато цените на тока в Западна Европа са 2-3 пъти по-ниски от тези в България, и докато такива мерки фигурират в рамките на ЕС". Това е важно, за да могат бизнесите спокойно да планират дългосрочно разходите си, обясни Симеонов. Той също така благодари на Австрийската стопанска камара, която по думите му е настоявала пред своето правителство България и Румъния да бъдат приети за пълноправни членове на Шенгенското пространство.

Cross.bg

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

- Тема: Глобалният отзвук след встъпването в длъжност на Тръмп: задава ли се нова конфигурация на силите?
- Тема: Шансовете за еврото: трябва ли страната ни да поиска нов доклад и изпълняваме ли критериите?
- Тема: По-малко коли и повече автобуси към Витоша през почивните дни. Ще се облекчи ли достъпът до планината след ограниченията?

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Какво очаква Европа от новата власт в България; Гости - български евродепутати
- Тема: Как се борят в българските градове с грипната епидеми
- Тема: Защо София е след най-замърсените градове в Европа

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Хирург поема 90 дни екипа, който ще съшива втория етаж на властта
- в. 24 часа - Спорът между телекомите и Мария Филипова приключи - не пипат лицензите им
- в. Труд - Грипът опразни яслите и детските градини
- в. Телеграф - Клошари не искат в приюта

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Собственикът на „Виваком“ влиза в бизнеса със зелен ток, влага 120 млн. евро
- в. 24 часа - Колко са социалистите, които ще избират лидер? Никой не казва
- в. Труд - Заради бюджета свикват съвета за управление
- в. Телеграф - 800 000 пенсионери са бедни
- в. Телеграф - Пет години давност за неплатени сметки

Водещи интервюта

в. 24 часа - Наталия Киселова: И от този пост продължавам да гледам с очите на човек, който очаква политиците да решават проблемите му

в. Труд - Виолета Йотова: Властта ни е длъжник на пациентите с редки заболявания

в. Телеграф - Христо Пимпирев: Антарктида дава лек за рака

Водещи анализи

в. 24 часа - Прекрасният нов TikTok свят

в. Труд - Not bad, not good - или какво можем да очакваме от новото правителство

в. Телеграф - Милиционер, роднина, писател, милиционер

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.